

Latvijas Bankas darbība kolekcijas un 2 eiro piemiņas monētu jomā

Latvijas Banka kopš 1995. gada izlaidusi [98 lata jubilejas un piemiņas monētas](#) un [6 eiro monētas](#), ko saskaņā ar vienoto Eiropas metodoloģiju saucam par kolekcijas monētām. To veidošanā piedalījušies vairāk nekā 40 Latvijas mākslinieku. Latvijas monētas ir augstu novērtētas pasaulē – saņemtas daudzas prestižas godalgas, turklāt "Latvijas monēta" 2010. gadā kļuva par Pasaules gada monētu.

Naudas zīmju tapšanā nozīmīga loma ir Latvijas Bankas izveidotajai [Monētu dizaina komisijai](#) (sākotnēji – Latvijas Bankas monētu sīžetiskā risinājuma komisija), kas darbojas kopš 1993. gada 12. novembra. Kopā ar Latvijas Bankas darbiniekiem šajā komisijā strādā Latvijā pazīstami mākslas un kultūras eksperti, mākslinieki un zinātnieki.

Arī pēc eiro ieviešanas turpinās **kolekcijas monētu** izlaišana ar Latviju raksturojošiem sīžetiem un augstvērtīgu māksliniecisko izpildījumu. Ņemot vērā Latvijas sabiedrības un ārvalstu kolekcionāru interesi, plānots tāpat kā līdz šim kalt 5–7 kolekcijas monētas gadā.

Kolekcijas monētas ir maksāšanas līdzeklis tikai emisijas valstī. Tomēr maz ticams, ka šādas monētas reāli nonāks apgrozībā, jo pēc būtības tās ir mākslas darbi un ir numismātu un citu interesentu īpaši pieprasītas.

Kolekcijas monētu nominālvērtībai jābūt atšķirīgai no apgrozības monētu nominālvērtības (piemēram, 5 eiro vai 10 eiro). Kolekcijas monētu specifiskācijas (krāsa, diametrs, svars, materiāls u.c.) būtiski atšķiras no apgrozības monētu raksturlielumiem.

Vēl viena monētu mākslas joma ir **2 eiro piemiņas monētas** (īpaša dizaina 2 eiro apgrozības monētas). Katru gadu ikviena eiro zonas valsts var izlaist divas šādas monētas (Latvijā agrāk tika emitētas īpaša dizaina 1 lata apgrozības monētas, un pašlaik jau izlaista pirmā īpaša dizaina 2 eiro apgrozības monēta), kas veltītas valsts, Eiropas vai pasaules nozīmes notikumiem. Papildus tam visas eiro zonas valstis kopā var izlaist vēl vienu 2 eiro monētu kādas kopējas Eiropas Savienības valstu tēmas ietvaros.

Piemiņas monētām ir tādas pašas iezīmes un Eiropas puse kā parastajām 2 eiro apgrozības monētām, bet pusē ar attiecīgās valsts veidoto simboliku tām attēlots piemiņas motīvs.

Eiro piemiņas monētas ir likumīgs maksāšanas līdzeklis eiro zonā – tās var izmantot un tās jāpieņem norēķinos tāpat kā visas pārējās eiro apgrozības monētas.